

**Društvo za upravljanje investicionim fondovima
“MANAGEMENT SOLUTIONS” d.o.o. Banja Luka**

Godišnji izvještaj o poslovanju Društva za 2016.godinu

Banja Luka, mart 2017. godine

SADRŽAJ

U V O D	2
I OPŠTI DIO.....	3
1.1. Djelatnost Društva	4
1.2. Osnovni kapital	4
1.3. Vlasnici Društva.....	4
1.4. Organi Društva	4
1.5. Organizaciona osposobljenost	5
II POSLOVANJE DRUŠTVA	8
2.1. Opšte napomene	8
2.2. Uslovi poslovanja Društva	8
2.3. Realizacija poslovne politike.....	9
2.4. Aktivnosti stalnosti poslovanja.....	10
III FINANSIJSKI IZVJEŠTAJI	12
3.1. Bilans stanja	12
3.2. Bilans uspjeha	13
IV FINANSIJSKA ANALIZA	14
4.1. Finansijski pokazatelji	14
V OSNOVNI RIZICI U POSLOVANJU	15
5.1. Rizici specifični za Društvo za upravljanje.....	15
5.2. Sistem upravljanja rizicima	17

UVOD

Društvo za upravljanje investicionim fondovima “MANAGEMENT SOLUTIONS“ d.o.o. Banja Luka je pravni sljedbenik Društva za upravljanje investicionim fondovima “Mikrofin invest“ d.o.o Banja Luka.

Dana 17.06.2016.godine Rješenjem Okružnog privrednog suda broj 057-0-Reg-16-001173 izvršena je promjena vlasnika Društva, naziv, kao i lica ovlaštena za zastupanje DUIF „MANAGEMENT SOLUTIONS“ d.o.o. Banja Luka.

Promjenom vlasnika Društva uspostavljen je novi menadžemnt, te su pribavljene sve neophodne saglasnosti na imenovanja. U momentu promjene vlasnika Društvo je upravljalo jednim otvorenim investicionim fondom OIF “Mikrofin plus”. Namjera novog menadžmenta je bila u uspostavljanju nove organizacione strukture i sticanju uslova za predstavljanje na tržištu radi upravljanja sa više investicionih fondova.

S obzirom na izmjenu zakonske regulative, mnoga Društva za upravljanje nisu bila u mogućnosti da opstanu i ispune uslove za nastavak poslovanja, te je više Fondova ostalo na tržištu bez upravljača.

Nakon konstituisanja organa DUIF „Management solutions“ d.o.o. je sprovedo kompletan postupak i procedure radi ispunjenja uslova za nastavak poslovanja u skladu sa Izmjenama i dopunama Zakona o investicionim fondovima.

Komisija za hartije od vrijednosti RS je izdala Društvu Rješenje broj 01-UP-52-315-20/16 od 01.07.2016. godine kojim je utvrdila da je DUIF “Management solutions” d.o.o. uskladilo svoje poslovanje sa Zakonom o izmjenama i dopunama Zakona o investicionim fondovima (“Sl. Glasnik RS “ br. 85/15). Time je Društvo steklo sve uslove za dalje poslovanje u pogledu organizacione, kadrovske i tehničke osposobljenosti za djelanost upravljanja investicionim fondovima.

U periodu od dobijanja Rješenja Komisije za hartije od vrijednosti do 05.08.2016.godine Društvo je preuzelo upravljanje nad 6 zatvorenih investicionih fondova, I to:

- *Zatvoreni investicioni fond sa javnom ponudom “BLB PROFIT” a.d.*
- *Zatvoreni investicioni fond sa javnom ponudom “BALKAN INVESTMENT FOND” a.d.*
- *Zatvoreni investicioni fond sa javnom ponudom “VIB FOND” a.d.*
- *Zatvoreni investicioni fond sa javnom ponudom “BORS INVEST FOND” a.d.*
- *Zatvoreni investicioni fond sa javnom ponudom “VB FOND” a.d.*
- *Zatvoreni investicioni fond sa javnom ponudom “AKTIVA INVEST FOND” a.d.*

I OPŠTI DIO

Društvo za upravljanje investicionim fondovima „Management solutions“ d.o.o. Banja Luka (u daljem tekstu: Društvo) je jednočlano privredno društvo, društvo kapitala, organizovano u formi društva sa ograničenom odgovornošću.

Društvo obavlja djelatnost osnivanja i upravljanja investicionim fondovima, odnosno ulaganja novčanih sredstava u vlastito ime i za račun vlasnika udijela otvorenih investicionih fondova i u ime i za račun zatvorenih investicionih fondova.

Društvo može osnovati, organizovati i upravljati sa više investicionih fondova, kao institucija kolektivnog ulaganja, različitog oblika organizovanja, vrste i podvrste pretežnog ulaganja.

Društvo upravlja sa šest investicionih fondova za koje posjeduje dozvolu za upravljanje, izdatu od strane Komisije za hartije od vrijednosti Republike Srpske, a sve u skladu sa Zakonom o investicionim fondovima, Odlukom o osnivanju i Statutom Društva.

Društvo je osnovano sa ciljem osnivanja i upravljanja investicionim fondovima, a shodno primarnom principu maksimiziranja dobiti uz poštovanje načela minimiziranja i disperzije rizika ulaganja.

Preuzimanjem upravljanja nad zatvorenim investicionim fondovima Društvo je preuzelo obavezu preoblikovanja Fondova u otvorene investicione fondove, i sve dalje aktivnosti u 2016.godini bile su usmjerene ka sprovođenju zakonom propisanih procedura.

Pod poslovima upravljanja investicionim fondovima koje Društvo obavlja podrazumijevaju se sljedeći poslovi:

a) upravljanje imovinom fonda,

b) promovisanje investicionih fondova i prodaja udjela u otvorenim investicionim fondovima, odnosno akcija u zatvorenim investicionim fondovima,

c) administrativni poslovi:

1. vođenje poslovnih knjiga i sastavljanje finansijskih izvještaja,
2. odnose sa investitorima,
3. utvrđivanje vrijednosti imovine fonda i obračun cijene udjela,
4. usklađivanje poslovanja društva sa zakonima i mjerodavnim propisima,
5. objavljivanje i obavještavanje akcionara i vlasnika udjela,
6. isplata akcionara, odnosno vlasnika udjela iz imovine ili dobiti fonda,
7. isplata udjela u otvorenom investicionom fondu,
8. vođenje registra vlasnika udjela, odnosno akcionara,
9. vođenje arhive u skladu sa odredbama ovog zakona,
10. ostale administrativne poslove koje odobri Komisija.

1.1. Djelatnost Društva

Djelatnost Društva je osnivanje investicionih fondova i upravljanje investicionim fondovima, odnosno ulaganje novčanih sredstava u ime i za račun akcionara zatvorenih investicionih fondova, te obavljanje drugih poslova određenih zakonom koji uređuje društva za upravljanje i investicione fondove.

Djelatnost Društva, opisana u prethodnom stavu, prema Zakonu o klasifikaciji djelatnosti i o registru jedinica razvrstavanja, svrstana je pod šifrom 66.30 – djelatnost upravljanja fondovima.

1.2. Osnovni kapital

Osnovni kapital Društva iznosi 400.000,00 KM i u cjelosti je uplaćen u novcu.

Minimalno propisani iznos osnovnog kapitala Društva je 250.000,00 KM, i isti se mora održavati u dužničkim hartijama od vrijednosti sa rokom dospjeća do jedne godine koje izdaje ili garantuje Republika Srpska, odnosno Bosna i Hercegovina, novčanim sredstvima i novčanim depozitima kod finansijskih institucija.

DUIF „Management solutions“ d.o.o. na dan 31.12.2016.godine propisani iznos osnovnog kapitala obezbjeđuje u novčanim depozitima.

1.3. Vlasnici Društva

Društvo za upravljanje investicionim fondovima „Management solutions“ d.o.o je društvo sa ograničenom odgovornošću i u 100% vlasništvu je jednog fizičkog lica, koji posjeduje dozvolu Komisije za hartije od vrijednosti za kvalifikovano učešće u Društvu.

Red.broj	Član Društva	Vrijednost udjela (KM)	% učešća u osnovnom kapitalu
1	Vladimir Šajatović	400.000,00	100

1.4. Organi Društva

Organe Društva čine: Skupština akcionara, Upravni odbor, Izvršni direktori i Interni revizor.

Upravni odbor Društva ima tri člana, koji su dobili potrebne saglasnosti regulatornog organa.

Upravni odbor Društva čine:

1. Vladimir Šajatović, diplomirani ekonomista iz Zemuna
2. Aleksandra Kujundžić, diplomirani ekonomista iz Banja Luke
3. Olgica Radić, diplomirani ekonomista iz Sremskih Karlovaca

Izvršni direktori Društva na dan 31.12.2016.god.:

1. Ognjen Mihajlović, diplomirani pravnik iz Banja Luke
2. Dragana Topić, diplomirani ekonomista iz Gradiške

Upravni odbor Društva je dana 26.12.2016. godine razrješio dužnosti izvršnog direktora Ognjena Mihajlovića i Draganu Topić, te imenovao nove direktore Šajatović Vladimira i Marin Ljilju. Odluka o

imnovanju novih direktora je stupila na snagu danom dobijanja Rješenja Komisije za hartije od vrijednosti RS 23.02.2017.godine a kojim se daje dozvola za obavljanje funkcije izvršnih direktora.

Izvršni direktori Društva od dana 23.02.2017.god.:

1. Vladimir Šajatović, diplomirani ekonomista iz Zemuna
2. Ljilja Marin, diplomirani ekonomista iz Banja Luke

Interni revizor Društva:

1. Sanja Rakonjac

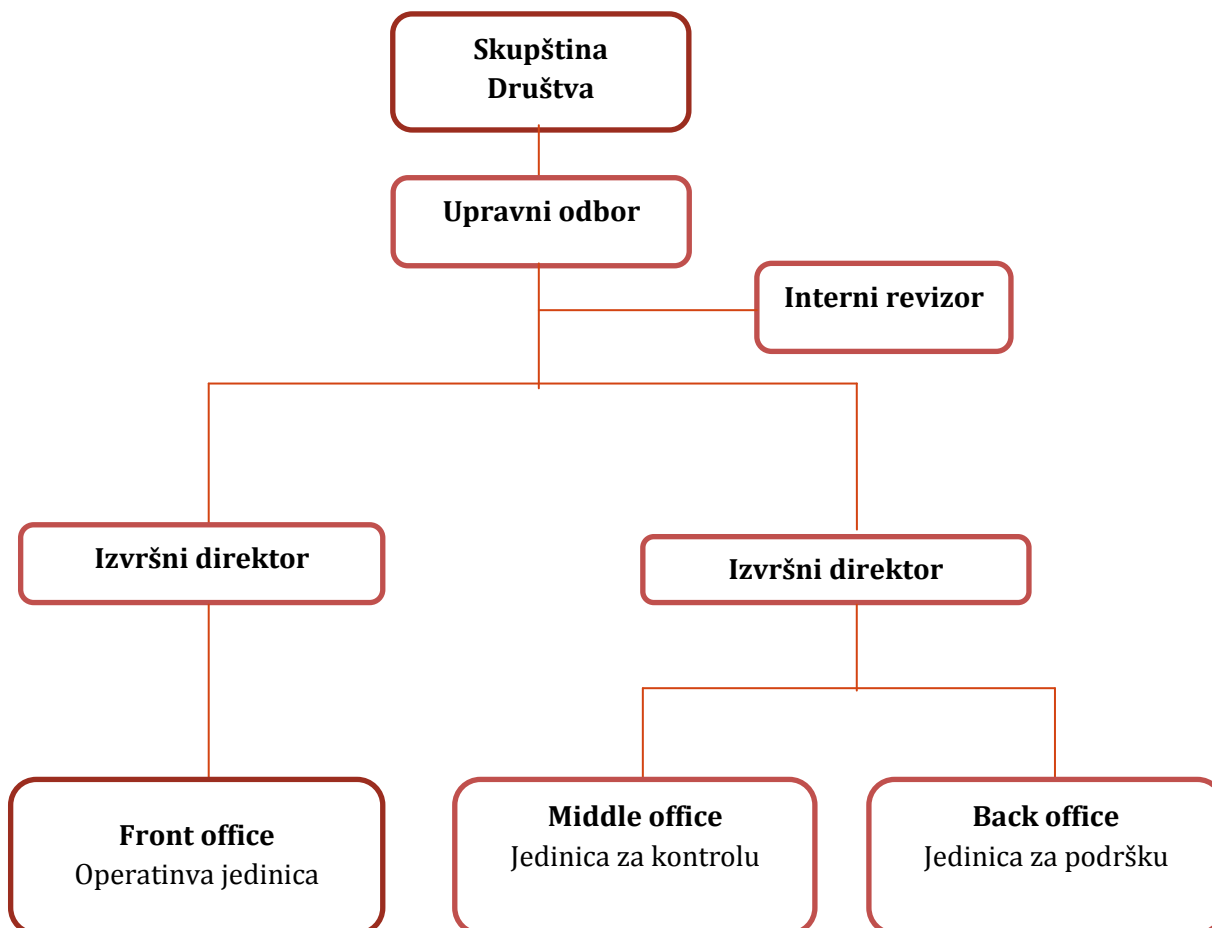
1.5. Organizaciona osposobljenost

Na dan 31.12.2016. godine Društvo ima 7 stalno zaposlenih radnika.

Unutrašnja organizaciona struktura Društva osigurava pravilno obavljanje poslova upravljanja investicionim fondovima, na način da su poslovi društva za upravljanje pri upravljanju sa fondovima podijeljeni na osnovne funkcionalne i organizacione dijelove u okviru kojih Društvo obavlja svoje poslovanje.

Na dan 31.12.2016. godine Društvo ima 7 stalno zaposlenih radnika.

Organizacija Društva ja prikazana Slikom br.1.

Osnovni organizacioni dijelovi Društva su:

1. Uprava- izvršni direktori
2. Operativna jedinica (*front office*),
3. Jedinica za kontrolu (*middle office*),
4. Jedinica za podršku (*back office*)
5. Interna revizija

1. **Uprava** je organizacioni dio Društva koji čine dva izvršna direktora odgovornih za vođenje poslova i zastupanje Društva. Odgovornost za pojedine organizacione jedinice Društva članovima Uprave je dodijeljena prema njihovim kompetencijama i prijašnjem iskustvu. Izvršni direktori Društva za upravljanje dužni su da obezbijede da Društvo posluje u skladu sa propisima kojima se uređuje rad investicionih fondova i drugim propisima i pravilima struke.
2. **Operativna jedinica - Front office** zadužena je, uz ostale obaveze propisane zakonima i podzakonskim aktima, za upravljanje imovinom fondova, identifikaciju i analizu potencijalnih investicija, ugovaranje transakcija i izradu analiza tržišta i potencijalnih investicija, upravljanje realizovanim investicijama, upravljanje rizicima (u smislu analize rizika pojedinih ulaganja i uticaja rizika tih ulaganja na ukupni rizik portfelja) te ostalo.
3. **Jedinica za kontrolu – Middle office** zadužena je, uz ostale obaveze propisane zakonima i podzakonskim aktima, za kontrolu poslovanja koje se odvija u ime i za račun fondova, izradu stručnih analiza i izvještavanje Uprave o poslovanju fondova, kontrolu i eventualno sprečavanje sukoba interesa s investicionim fondovima kojima Društvo upravlja, te kontrolu upravljanja rizicima u skladu sa pravilima i internim aktima Društva te ostalo.
4. **Jedinica za podršku – Back office** zadužena je, uz ostale obaveze propisane zakonima i podzakonskim aktima, za saldiranje transakcija, obračun neto imovine fonda, usklađivanje s depozitarom, računovodstveno evidentiranje poslovanja Društva, obračun naknada Društva te ostalo.
5. **Interna revizija- Interni revizor**
Pored poslova i zaduženja internog revizora koji su definisani zakonom o privrednim društvim, interni revizor odgovoran je i za praćenje i redovnu procjenu primjerenosti i učinkovitosti mjera, politika i procedura propisanih internim aktima Društva, praćenje i redovna procjena aktivnosti Društva koje se odnose na uočene propuste u poštivanju i pridržavanju obveza u skladu s relevantnim propisima, kontrolu usklađenost ulaganja imovine fondova sa propisima, savjetovanje viših rukovodilaca i drugih relevantnih osoba odgovornih za obavljanje djelatnosti Društva o načinu primjene relevantnih propisa, kontinuirano praćenje i analizu svih mogućih aktivnosti i/ili propusta aktivnosti koji mogu dovesti do sukoba interesa, kontrolu izvještavanja javnosti i Komisije za HOV, kontrola postupanja po prigovorima, edukaciju svih zaposlenih u Društvu.

Slijedi prikaz radnih mjesta sistematizovanih u okviru pojedinačnih Organizacionih jedinica na dan 31.12.2016.godine, sa izvršiocima:

Operativna jedinica (Front office)	
Radno mjesto	Viši rukovodilac
Broj izvršilaca:	1
Izvršilac:	GORDANA NIKOLIĆ
Neophodni uslovi	VSS ekonomskog smjera
	Položen stručni ispit za investicionog menadžera 3 god. iskustva sa VSS
Radno mjesto	Investicioni menadžer
Broj izvršilaca:	1
Izvršilac:	LJILJA MARIN
Neophodni uslovi	VSS ekonomskog smjera
	Položen stručni ispit za investicionog menadžera 3 god. iskustva sa VSS
Jedinica za kontrolu (Middle office)	
Radno mjesto	Viši rukovodilac
Broj izvršilaca:	1
Izvršilac:	FATIMA SPAHIĆ
Neophodni uslovi:	VSS ekonomskog ili pravnog smjera 1 god. radnog iskustva sa VSS
Jedinica za podršku (Back office)	
Radno mjesto	Viši rukovodilac
Broj izvršilaca:	1
Izvršilac:	CVIJETA TOMIĆ
Neophodni uslovi:	VSS ekonomskog smjera
	3 god. iskustva sa VSS Licenca sertifikovanog računovođe
Interna revizija	
Radno mjesto	Interni revizor
Broj izvršilaca:	1
Izvršilac:	SANJA RAKONJAC
Neophodni uslovi:	VSS ekonomskog smjera
	3 god. iskustva sa VSS Licenca internog revizora

II POSLOVANJE DRUŠTVA

2.1. Opšte napomene

Od dobijanja Rješenja o usklađenosti poslovanja Društvo za upravljanje investicionim fondovima „Management solutions“ d.o.o. je preuzelo je upravljanje nad Fondovima:

- ZIF-om „VIB FOND“ a.d. na osnovu Rješenja Komsiije za hartije od vrijednosti br. 05-UP-51-467-2/16 dana 08.07.2016.godine
- ZIF-om „BORS INVEST FOND“ a.d. na osnovu Rješenja Komsiije za hartije od vrijednosti br. 05-UP-51-505-4/16 dana 08.07.2016.godine,
- ZIF-om „Balkan investment fond“ a.d. na osnovu Rješenja Komsiije za hartije od vrijednosti br. 05-UP-51-459-2/16 dana 08.07.2016.godine,
- ZIF-om „BLB PROFIT“ a.d. na osnovu Rješenja Komsiije za hartije od vrijednosti br. 05-UP-51-460-2/16 dana 08.07.2016.godine,
- ZIF-om „AKTIVA INVEST FOND“ a.d. na osnovu Rješenja Komsiije za hartije od vrijednosti br. 05-UP-51-575-2/16 dana 05.08.2016.godine
- ZIF-om „VB FOND“ a.d. na osnovu Rješenja Komsiije za hartije od vrijednosti br. 05-UP-51-576-3/16 dana 05.08.2016.godine

Društvo je učestvovalo u održavanju redovnih godišnjih skupština Fondova, na kojima su između ostalog, usvajani Planovi usklađivanja i Planovi preoblikovanja. Međutim, iste su održavane neposredno po dobijanju saglasnosti na upravljanje, te se nije imalo dovoljno vremena za učešće u pripremi svih materijala i akata. Skupštine akcionara su zadužile Upravni odbor Društva za otklanjanje nedostataka i dopune Akata Fonda, po Zaključcima Komisije za hartije od vrijednosti.

Društvo je nakon Skupština, predalo Zahtjeve KHOV za odobrenje Planova preoblikovanja i Planova usklađivanja, te je u međuvremenu, po Zaključcima Komisije izvršio određene izmjene i dopune, a konačna saglasnost na Akte Fondova je dobijena 30.11.2016.god. Komisija je svojim rješenjima o davanju saglasnosti na Planove, odobrila i Statute i Prospekte Fondova, u preoblikovanju.

Od tada Društvo je usmjerilo svoje aktivnosti na sprovođenje Planova, kako bi se postupci potpunog preoblikovanja Fondova sproveli u propisanom roku.

Društvo kvartalno sačinjava Izvještaje o sprovođenju Planova, te iste dostavlja Komsiji za hartije od vrijednosti RS u propisanim rokovima, te osim aktivnostima redovno obavještava akcionare Fondova.

2.2. Uslovi poslovanja Društva

Društvo u obavljanju svojih poslova je dužno:

1. biti sposobno pravovremeno ispuniti svoje dospjele obaveze (načelo likvidnosti), odnosno trajno sposobno ispunjavati sve svoje obaveze (načelo solventnosti),
2. upravljati investicionim fondovima na način da su investicioni fondovi sposobni pravovremeno ispunjavati svoje dospjele obaveze (načelo likvidnosti), odnosno da su investicioni fondovi trajno sposobni ispunjavati sve svoje obaveze (načelo solventnosti),

3. sticati imovinu za investicione fondove isključivo u svoje ime i za račun investicionih fondova, odnosno akcionara investicione fondove kojim upravlja, a u skladu sa Zakonom, aktima donesenim na osnovu Zakona te drugim relevantnim propisima,
4. dostavljati Depozitaru kopije svih izvornih dokumenata vezanih uz transakcije imovinom investicionih fondova, i to odmah po sastavljanju tih dokumenta ili njihovom prispjeću, te sve ostale dokumente i dokumentaciju važnu za obavljanje poslova i izvršavanje dužnosti depozitara predviđenih Zakonom, aktima donesenim na osnovu Zakona, te drugim relevantnim aktima,
5. objavljivati podatke o investicionim fondovima kojima upravlja i o Društvu u skladu sa Zakonom, i aktima donesenim na osnovu Zakona te drugim relevantnim propisima,
6. zadužiti osobu za održavanje kontakata sa Komisijom u cilju sprovođenja izvještavanja i drugih korespondentnih aktivnosti zahtijevanih odredbama Zakona,
7. upravljati investicionim fondovima u skladu s ograničenjima ulaganja i propisanim rizicima svakog pojedinog investicionog fonda kojim upravlja, a u najboljem interesu akcionara Fonda, odnosno vlasnika udjela,
8. pridržavati se i drugih zahtjeva predviđenih Zakonom i akata donesenih na osnovu Zakona.

Tokom obavljanja poslova izuzetno se obraća pažnja na odgovornosti u poslovanju, te s tim u vezi Društvo i zaposleni ne smiju:

1. obavljati djelatnosti posredovanja u kupovini i prodaji finansijskih instrumenata,
2. sticati ili otuđivati imovinu investicionog fonda kojim upravlja za svoj račun ili račun relevantnih lica,
3. kupovati sredstvima investicionog fonda imovinu ili sklapati poslove koji nisu predviđeni njegovim Prospektom,
4. obavljati transakcije kojima krši odredbe Zakona, akata donesenih na osnovu Zakona i Prospekta imovine fonda, uključujući odredbe o ograničenjima ulaganja u investicione fondove kojima upravlja,
5. nenaplativo otuđivati imovinu investicionih Fondova,
6. neposredno ili posredno, istovremeno ili sa odgađanjem, dogovarati prodaju, kupovinu ili prenos imovine između dva investiciona fonda kojima upravlja Društvo pod uslovima različitih od tržišnih uslova ili uslovima koji jedan investicioni fond, stavlja u povoljniji položaj u odnosu na drugi,
7. preuzimati obaveze u vezi sa imovinom koja u trenutku preuzimanja tih obaveza nije vlasništvo investicionog fonda, uz izuzetak transakcija finansijskim instrumentima obavljenih na uređenom tržištu ili drugom tržištu čija pravila omogućavaju isporuku finansijskih instrumenata uz istovremeno plaćanje.

2.3. Realizacija poslovne politike

Poslovna politika Društva bila je usmjerena na usklađivanje sa Izmjenama i dopunama Zakona o investicionim fondovima, preuzimanje upravljanja nad Fondovima, koji su ostali bez upravljača, čime je preuzeta obaveza sprovođenja preoblikovanja zatvorenih investicionih fondova u otvorene investicione fondove.

U skladu sa preuzetim obavezama definisanim Ugovorima o upravljanju, Zakonima i Pravilnicima koji uređuju poslovanje Društva i Fondova, kojima Društvo upravlja, Društvo je :

- ✓ upravljalo portfeljima hartija od vrijednosti, sprovodilo investicione i transakcione aktivnosti u skladu sa usvojenim Planovima i investicionim ciljevima,
- ✓ izvršavalo sve transakcije u vezi sa upravljanjem, raspolaganjem imovinom Fondova i kupoprodajom hartija od vrijednosti u skladu sa zakonskim i podzakonskim propisima i aktima Fondova,

- ✓ vodilo poslovne knjige i evidencije za svaki Fond,
- ✓ izvještavanje u skladu sa načinom, rokovima i propisima, Komisiju, akcionare, javnost i sva lica značajna za rad i poslovanje Fondova,
- ✓ obavljalo poslove za organe Fondova, za skupštine akcionara i za Nadzorne odbore Fondova,
- ✓ vršilo korporativne aktivnosti u emitentima čije akcije čine portfelje Fondova, prvenstveno vodeći računa o zaštiti imovine Fondova i korištenje instrumenta „nesaglasnog akcionara“.

Od preuzimanja upravljanja nad Fondovima predstavnici Društva su aktivno učestvovali na Skupštinama akcionara emitenata iz portfelja Fondova, te se pratila dosledna primjena odredbi Zakona o privrednim društvima i Standarda korporativnog upravljanja koje se tiču :

- ✓ Neophodnih radnji u vezi organizacija Skupština akcionara u skladu sa Zakonom (odredbi zakona koje regulišu vrijeme, mjesto, način i postupak održavanja skupština akcionara);
- ✓ Obaveznost izrade i dostave revizorskih Izvještaja;
- ✓ Aktivno učešće u izradi opštih akata privrednih Društava i njihova usklađenost sa Zakonom;
- ✓ Korišćenje zakonskih prava prema privrednim društvima koja su svojim radnjama izvršile povredu Zakona;
- ✓ Pokretanje sudskih postupaka protiv svih radnji uprave društava i skupštine akcionara koje su u suprotnosti sa zakonskim odredbama i opštim aktima društva;
- ✓ Redovno izvještavanje sa skupština privrednih društava o radnjama i aktivnostima preduzetim na skupštinama akcionara;
- ✓ Redovno održavanje sastanaka sa upravama privrednih društava s ciljem informisanja o stanju u Društvu, planiranim aktivnostima poslovanja, te predlaganje i davanje savjeta od strane predstavnika Fonda;
- ✓ Dostavljanje obavještenja o korišćenju prava nesaglasnih akcionara privrednim društvima koja su u prijedlozima odluka Skupštine akcionara iskazala namjeru za povredu akcionarskih prava;
- ✓ Insistiranje na skupštinama akcionara na onim zakonskim odredbama koje regulišu isključenje prava glasa akcionara na skupštinama društava kada se odlučuje o njegovim pravima i obavezama i sa njim povezanih lica;

2.4. Aktivnosti stalnosti poslovanja

Društvo preduzima sve odgovarajuće mjere koje su potrebne da bi se osiguralo njegovo neprekidno i redovno poslovanje koristeći odgovarajuće sisteme, sredstva i postupke koji su srazmjerni vrsti, obimu i složenosti njegovog poslovanja

U tu svrhu donosi slijedeće postupke, mjere i procedure:

- ✓ postupke odlučivanja i organizacionu strukturu koja jasno i na dokumentovan način utvrđuje linije odgovornosti i dodjeljuje funkcije i pojedinačne odgovornosti;
- ✓ mjere i postupke kojima osigurava i potvrđuje da su relevantna lica društva svjesna postupaka koje moraju poštovati za pravilno izvršavanje svojih dužnosti i odgovornosti;
- ✓ mehanizme interne kontrole, namijenjene osiguranju usklađenosti sa Zakonom i aktima donesenim na osnovu Zakona kao i sa drugim relevantnim propisima te internim odlukama, procedurama i postupcima na svim nivoima društva za upravljanje;
- ✓ interno izvještavanje i dostavljanje informacija na svim relevantnim nivoima društva za upravljanje kao i učinkovit protok informacija sa svim uključenim trećim licima,
- ✓ evidenciju svoga poslovanja i unutrašnje organizacije;
- ✓ evidencije svih internih akata, kao i njihovih izmjena;
- ✓ politike i procedure kontinuiranog stručnog osposobljavanja radnika, primjerenog opisu poslova koje radnik obavlja;

- ✓ administrativne i računovodstvene procedure i postupke te sistem izrade poslovnih knjiga i finansijskih izvještaja kao i procedure i postupke vođenja i čuvanja poslovne dokumentacije koje osiguravaju istinit i vjeran prikaz finansijskog položaja društva za upravljanje i fondova kojima Društvo upravlja u skladu sa svim važećim računovodstvenim propisima;
- ✓ mjere i postupke za nadzor i zaštitu informacijskog sistema i sistema za elektronsku obradu podataka;
- ✓ mjere i postupke za kontinuirano očuvanje sigurnosti, integriteta i povjerljivosti informacija.

III FINANSIJSKI IZVJEŠTAJI

3.1. Bilans stanja

U tabeli koja slijedi prikazana je skraćena šema bilansa stanja Društva na dan 31.12.2016.godine

Struktura aktive	2016	2015
Stalna imovina	280.931	386.635
nematerijalna ulaganja	16.791	19.131
nekretnine, postrojenja, oprema	4.040	2.404
dugoročni finansijski plasmani	260.100	365.100
Tekuća imovina	258.290	25.149
dati avansi	5.377	0
kratkoročna potraživanja	212.557	20.435
gotovinski ekvivalenti i gotovina	40.356	4.714
porez na dodatu vrijednost	0	0
Aktivna vremenska razgraničenja	0	0
Gubitak iznad visine kapitala	0	0
Poslovna aktiva	539.221	411.784
Vanbilansna aktiva	0	0
Ukupna aktiva	539.221	411.784

Osnovna sredstva Društva je oprema koja se sastoji od softwera za praćenje i obračun neto imovine Fondova u vrijednosti od 16.791 KM i računarska oprema u vrijednosti od 4.040 KM.

Dugoročne finansijske plasmane u iznosu od 260.100KM čine oročena sredstva kod Nove banke a.d Banja Luka.

Potraživanja Društva su potraživanja od Fondova kojim Društvo upravlja po osnovu provizije u iznosu od 117.756KM i druga kratkoročna potraživanja

Gotovinu čini novac na žiro računima kod MF banke 35.506KM, kod Nove banke 4.322KM i blagajna 518KM.

Struktura pasive	2016	2015
Kapital	490.262	401.893
Osnovni (akcijski) kapital	400.000	400.000
Rezerve	0	0
Revalorizacione rezerve	0	0
Neraspoređeni dobitak	90.262	43.223
Gubitak do visine kapitala	0	41.330
Dugoročna rezervisanja	0	0
Obaveze	48.959	9.891
Dugoročne obaveze	0	0
Kratkoročne obaveze	48.959	9.891
Pasivna vremenska razgraničenja	0	0
Poslovna pasiva	539.221	411.784
Vanbilansna pasiva	0	0
Ukupna pasiva	539.221	411.784

Kapital se sastoji od udjela u vrijednosti od 400.000KM, neraspoređene dobiti iz prethodne godine od 1.893KM i dobiti ostvarene u 2016. godini od 88.369KM.

Društvo ima samo kratkoročne obaveze u iznosu od 48.959KM, a koje se odnose na obaveze iz poslovanja.

3.2. Bilans uspjeha

U tabeli koja slijedi prikazana je skraćena šema bilansa uspjeha Društva za period od 01.01.2016. do 31.12.2016. godine

Skraćeni bilans uspjeha	2016	2015
Poslovni prihodi	457.411	145.022
prihodi od prodaje robe	0	0
prihodi od prodaje učinaka	457.411	145.022
ostali poslovni prihodi	0	0
Poslovni rashodi	371.752	115.252
nabavna vrijednost prodane robe	0	0
troškovi materijala	2.441	1.418
troš.zarada naknada i ostalih ličnih rashoda	192.619	60.706
troš.proizvodnih usluga	17.909	24.612
troškovi amortizacije i rezervisanja	3.566	3.354
nematerijalni troškovi	149.085	18.755
troškovi poreza	5.960	5.611
troškovi doprinosa	172	796
Poslovni dobitak (gubitak)	85.659	29.770
Finansijski prihodi	11.939	13.210
Finansijski rashodi	223	170
Dobitak (gubitak) redovne aktivnosti	97.375	42.810
Ostali prihodi, prihodi isp.grešaka	33	941
Ostali rashodi, rashodi ispr.grešaka	456	528
Dobitak prije oporezivanja	96.952	43.223
Tekući i odloženi porez na dobit	8.583	0
Neto dobitak perioda	88.369	43.223
UKUPNI PRIHODI	469.383	159.173
UKUPNI RASHODI	372.431	115.950

Društvo je prihode u 2016 godini ostvarilo po osnovu provizije za upravljanje fondovima i po osnovu kamata na oročene depozite. Prihod od provizije za upravljanje iznosi 457.411KM, a prihodi od kamata su 11.939KM.

Ukupni rashodi Društva su 372.431KM, a najveći dio se odnosi na bruto naknade zaposlenih 118.802KM, naknade članovima Nadzornih odbora fondova 53.958KM, naknade UO 5.224KM, službeni put 12.219KM, naknade za prevoz radnika i ostale naknade zaposlenim 2.414KM, troškovi ptt usluga 4.955KM, troškovi kastodi usluga 9.304KM, ostale proizvodne usluge 3.650KM, amortizacija 3.566KM.

Ostali nematerijalni troškovi kao što su usluge računovodstva 2.633KM, revizija fi 3.393KM,advokatske usluge 2.646KM, notarske usluge 13.798KM, stručno usavršavanje zaposlenih 11.945KM,ostale neproizvodne usluge 3.611KM, usluge Centralnom registru 38.212KM, usluge KHOV 44.628KM, usluge Berzi 4.090KM iostali nematerijani rashodi u iznosu od 12.184KM.

Analiziranje rashoda i prihoda u smislu poređenja sa prethodnom godinom nije svrsishodno, jer je Društvo u 2015.godini funkcionisalo na drugim principima upravljajući jednim otvorenim investicionim fondom, i zapošljavajući 3 radnika.

U toku 2016. godine došlo je do vlasničke i organizacione transformacije Društva, te usklađivanja poslovanja sa novom regulativom, što je proizvelo dodatne jednokratne troškove, kao i troškove preuzimanja Fondova, odnosno troškove dobijanja dozvola za upravljanje.

Prihodi su povećani preuzimanjem fondova, po osnovu provizije za upravljanje.

Naknada za upravljanje obračunava se prilikom svakog obračuna neto vrijednosti imovine Fonda (jednom mjesečno, na kraju mjeseca), i fakturiše se Fondu mjesečno (akontativno), a konačan obračun se vrši na kraju poslovne godine

Pokazatelj ukupnih troškova Fonda ne može biti veći od 3,5 % ponderisane prosječne godišnje tržišne vrijednosti akcija Fonda.

Ukoliko je ponderisana prosječna godišnja tržišna vrijednost akcija fonda veća od prosječne godišnje neto vrijednosti imovine fonda, kao osnovica za utvrđivanje pokazatelja ukupnih troškova fonda primjenjuje se prosječna godišnja neto vrijednost imovine fonda.

Sve nastale troškove koji u određenoj godini pređu najviši dopušteni pokazatelj ukupnih troškova u visini od 3,5% snosi Društvo za upravljanje.

Obračun neto vrijednosti imovine Fondova, te obračun provizije za upravljanje vrši Društvo, a kontroliše i ovjerava Depozitar Fondova- Centralni registar hartija od vrijednosti. Neto vrijednost imovine Fondova obračunava se u skladu sa Pravilnikom o utvrđivanju vrijednosti imovine koji donosi Komisija za hartije od vrijednosti. Za hartije koje ne ispunjavaju uslove tržišnosti po Pravilniku vrši se procjena u skladu sa metodologijom usvojenom od strane Upravnog odbora Društva.

IV FINANSIJSKAANALIZA

4.1. Finansijski pokazatelji

Pokazatelji likvidnosti	2016	2015

Racio opšte likvidnosti	5,28	2,54
Racio novčane likvidnosti	0,82	0,48

Opšti racio likvidnosti pokazuje stepen pokrivenosti kratkoročnih obaveza obrtnim sredstvima. U 2016.godini svaka konvertibilna marka kratkoročnih obaveza je pokrivena sa 5,28 KM obrtnih sredstava što ukazuje da likvidnost nije ugrožena.

Racio novčane likvidnosti pokazuje koliko je svaka konvertibilna marka tekućih obaveza iz poslovanja pokrivena gotovinom na računima Društva.

Pokazatelji finansijske strukture	2016	2015
Odnos pozajmljenih prema ukupnim izvorima	0,10	0,02
Odnos pokrića stalne imovine kapitalom	0,57	0,96

Odnos pozajmljenih prema ukupnim izvorima govori o izvoru finansiranja aktive. Što je veći, preduzeće se više finansira iz pozajmljenih sredstava. Preduzeće finansira aktivu 10%, što ukazuje na povoljan odnos sopstvenih i pozajmljenih sredstava.

Odnos pokrića stalne imovine kapitalom pokazuje koliko je procenata finansirana stalna imovina sopstvenim kapitalom. Ovaj pokazatelj je 0,57 te je pozitivan (idealni pokazatelj je manje od 1)

Analiza obrta	2016	2015
Racio obrta ukupne poslovne imovine	0,85	0,35
Racio obrta kapitala	0,93	0,36
Racio obrta tekuće imovine	1,77	5,77
Racio obrta zaliha	0,00	0,00
Racio obrta potraživanja od kupaca	2,15	7,10

Pokazatelji analize obrta su na zadovoljavajućem nivou uzimajući u obzir specifičnost poslovanja društva za upravljanje.

Finansijski pokazatelji	2016	2015
P/S	0,87	2,76
Neto dobit po akciji EPS	0,22	0,11
Odnos tržišne cijene po akciji i neto dobiti po akc. P/E	-	-
Neto marža	19,32	29,80
Stopa povrata na aktivu ROA	16,39	10,50
Stopa povrata na kapital ROE	18,02	10,75
Nominalna vrijednost akcije	1,00	1,00
Broj emitovanih akcija	400.000	400.000
Prosječan broj zaposlenih	5	3

V OSNOVNI RIZICI U POSLOVANJU

5.1. Rizici specifični za Društvo za upravljanje

U svom poslovanju Društvo je izloženo različitim finansijskim rizicima, naročito riziku likvidnosti. Upravljanje finansijskim rizicima je usmjereno na minimiziranje potencijalnih negativnih efekata na finansijske performanse Društva u uslovima nepredvidivosti kretanja na finansijskim tržištima.

Rizik kapitala - upravljanje rizikom kapitala služi rukovodstvu da očuva mogućnost poslovanja Društva po principu stalnosti poslovanja, istovremeno maksimizirajući prinose vlasnicima i drugim interesnim stranama putem optimizacije odnosa duga i kapitala.

Kreditni rizik - je rizik da dužnici neće biti u mogućnosti da dugovanja prema Društvu izmire u potpunosti i na vrijeme, što bi moglo dovesti do finansijskog gubitka Društva. Kreditni rizik obuhvata dugoročne finansijske plasmane, kratkoročne finansijske plasmane i potraživanja.

Na osnovu javno dostupnih finansijskih informacija i internih istorijskih podataka o saradnji, Društvo vrši određivanje boniteta za pojedinačnog poslovnog partnera. Na osnovu procjenjenog boniteta utvrđuje se iznos maksimalne kreditne izloženosti za pojedinačnog poslovnog partnera, u skladu sa poslovnim politikom usvojenom od strane rukovodstva Društva. Društvo nema značajnu koncentraciju kreditnog rizika, s obzirom da se njegova potraživanja i plasmani odnose na veći broj međusobno nepovezanih kupaca.

Rizik likvidnosti - rukovodstvo Društva upravlja rizikom likvidnosti na način koji mu obezbeđuje da u svakom trenutku ispunjava svoje obaveze. Rizikom likvidnosti se upravlja održavanjem odgovarajućih novčanih rezervi, praćenjem planiranih i stvarnih novčanih tokova i održavanjem adekvatnog odnosa dospelja finansijskih sredstava i obaveza.

Operativni rizik – predstavlja neizvjesnost koja proizilazi iz mogućih zastoja u poslovnom procesu. Operativni rizik se u Društvu definiše kao rizik procesa, koji nisu ostvarili svoje ciljeve zbog nedoličnog ili neodgovarajućeg ponašanja i aktivnosti zaposlenih, neadekvatnosti i/ili grešaka u procesima i organizaciji, neadekvatnosti i/ili grešaka u sistemima i infrastrukturi ili zbog vanjskih faktora i uticaja, koji rezultiraju direktnim i/ili indirektnim gubitkom.

Operativnom riziku kao rezultat neadekvatnih ili neuspjelih internih procesa, ljudi i sistema ili kao rezultat eksternih događaja Društvo je značajno bilo izloženo u II i III kvartalu 2016. godine kao posljedica nove organizacione strukture usklađene sa Pravilnikom o poslovanju društava za upravljanje investicionim fondovima i zapošljavanju novih kadrova.

Operativni rizici se prate i klasifikuju prema vrsti uzroka zbog kojeg eventualni gubici mogu nastati:

Ljudski faktor - gubici uzrokovani od strane zaposlenih s namjerom sticanja lične koristi na štetu Društva i/ili gubici nastali kao posljedica neadekvatne politike zapošljavanja. Mogući su gubici ili propusti u poslovanju kao posljedica ljudskog faktora u poslovima upravljanja.

Procesi - gubici nastali kao posljedica nenamjernih propusta zaposlenih, nepoštovanja internih procedura ili nemara.

Sistem - gubici nastali zbog manjkavosti i grešaka IT tehnologije, te neadekvatne IT sigurnosti. Ovaj rizik se eliminiše uvođenjem novog integralnog sistema za vođenje i praćenje svih procesa upravljanja zatvorenim i otvorenim investicionim fondovima i evidentiranjem njihove imovine.

Eksterni događaji - gubici nastali zbog vanjskih faktora na koje Društvo nije u mogućnosti uticati (nestanak struje, elementarne nepogode, promjene poreskih propisa i zakonske regulative i sl.)

Zakonski rizik – u internom smislu je dio operativnog rizika u Društvu i Fondu. To je rizik od gubitka zbog pogrešaka ili nedosljednosti u internim procesima, u koje su uključena zakonska pitanja, kao i gubitak zbog kršenja zakona, ugovora ili sporazuma (npr., rizik poštovanja propisa). U eksternom smislu, to je rizik od gubitka zbog novih zakona ili regulacija, nepovoljnih izmjena postojećih zakona ili regulacija ili njihovog tumačenja i primjene od strane sudova i regulatora. Posebno uključuje rizik nemogućnosti sprovođenja ugovorom dogovoreni odredbi ili sudskih odluka, u kojem slučaju bi se umjesto njih primjenjivale drugačije nepovoljne regulacije. Poznavanje zakonskog i ekonomskog okruženja emitenata iz portfelja predstavlja osnovu efikasnog upravljanja zakonskim rizicima.

Rizik modela - sa sve većom upotrebom sofisticiranih modela određivanja cijena derivata i modela mjerenja rizika, Društva su sve više izložena greškama modeliranja. Rizik modela definiše se kao rizik gubitka koji proizlazi iz greške modela da se na zadovoljavajući način poklopi sa stvarnošću ili na drugi način ostvari tražene rezultate. Rizik modela je kao takav uključen u operativni rizik.

Rizik modela proizlazi iz raznih pitanja, uključujući:

- matematičke greške (npr. pri određivanju formula za vrednovanje složenijih finansijskih instrumenata),
- nedostatak transparentnih tržišnih cijena za neke više nelikvidne tržišne faktore,
- nevaljane pretpostavke,
- neodgovarajuća specifikacija parametara,
- pogrešno programiranje.

Strateški rizik- uključuje rizik koji proizlazi iz neodgovarajuće poslovne strategije ili iz nepovoljne promjene pretpostavki, parametara ili ciljeva i ostalih karakteristika koje čine osnovu neke strategije. Stoga je on funkcija:

- strateških ciljeva Društva i Fondova kojim Društvo upravlja,
- poslovnih strategija, razvijenih u svrhu ostvarenja tih ciljeva,
- resursa koji se koriste pri ostvarenju tih ciljeva,
- kvalitete provođenja tih resursa.

Reputacijski rizik - je rizik koji proizilazi od mogućeg negativnog uticaja na ugled Društva kao posljedica negativne javne percepcije. Možemo se okarakterisati kao rizik gubitka povjerenja u integritet Društva do kojeg dolazi zbog nepovoljnog javnog mijenja o poslovnoj praksi Društva, nezavisno o tome postoji li osnova za takvo mišljenje ili ne, može rezultirati:

- povećanjem zahtjeva za isplatu udjela ili prodajom akcija u većim količinama,
- skupom parnicom i/ili smanjenjem prihoda,
- teškoćama sa likvidnošću,
- smanjenjem cijene akcija i znatnim smanjenjem tržišne kapitalizacije.

5.2. Sistem upravljanja rizicima

Društvo uspostavlja sveobuhvatan i djelotvoran sistem upravljanja rizicima za fondove kojima upravlja i samo Društvo, a u skladu sa vrstom, obimom i složenosti svog poslovanja uključujući:

1. strategije, politike, postupke i mjere upravljanja rizicima,
2. tehnike mjerenja rizika,
3. podjelu odgovornosti u vezi sa upravljanjem rizicima.

U procesu upravljanja rizicima Društvo određuje sklonost prema riziku i profil rizičnosti Društva i Fonda. Proces upravljanja rizicima Društvo koristi na način da u svakom trenutku omogući praćenje i mjerenje rizika kao sveukupnom profilu rizičnosti portfelja Fondova i samog Društva.

Sisteme za upravljanje rizicima Društvo revidira najmanje jednom godišnje i prilagođava ih kada se za to ukaže potreba.

DUIF
„MANAGEMENT SOLUTIONS“
